

Dosarul nr. 2rc-110/22
2-19072870-01-2rc-06092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

DECIZIE

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Clasic Catering”, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalîm,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Clasic Catering”, intervenient accesoriu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, cu privire la rezilierea contractului de locațiune, anularea acordului adițional, încasarea datoriei și a penalității, evacuarea din încăperile închiriate și compensarea cheltuielilor de judecată și,

la acțiunea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Clasic Catering” împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic Republican și Ministerului Sănătății al Republicii Moldova cu privire la anularea clauzelor din acordurile adiționale, recalcularea cuantumului chiriei și diminuarea valorii acțiunii inițiale,

împotriva încheierii din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 mai 2016, Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican (în continuare IMSP Spitalul Clinic Republican) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Clasic Catering” (în continuare SRL „Clasic Catering”), intervenient accesoriu Ministerul Sănătății, prin care a solicitat încasarea datoriilor acumulate de către SRL „Clasic Catering” pe perioada anilor 2014, 2015 și 2016, a penalității, rezilierea contractului nr. 06/11L din 20 iunie 2011 încheiat între IMSP Spitalul Clinic Republican și SRL „Clasic Catering”, evacuarea SRL „Clasic Catering” din toate spațiile date în locațiune, compensarea taxei de stat achitată la depunerea acțiunii în instanța de judecată și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

La 05 aprilie 2017, SRL „Clasic Catering” a înaintat acțiunea reconvențională împotriva IMSP Spitalul Clinic Republican, prin care a solicitat anularea clauzei ce prevede coeficientul K2 și K3 din acordul adițional nr. 1 din 29 noiembrie 2011, acordul adițional nr. 2 din 02 ianuarie 2012, acordul adițional nr. 5 din 26 ianuarie

2015 la contractul de locațiune nr. 06/11L din 20 iunie 2011; recalcularea cuantumului chiriei înaintate spre plată pentru perioada cuprinsă între 29 noiembrie 2011 – 31 decembrie 2016; diminuarea valorii acțiunii reclamantului cu 209 771,07 lei; de a considera ilegale acțiunile Ministerului Sănătății privind refuzul de a se pronunța asupra cererii prealabile privind avizarea și înregistrarea acordului adițional nr. 1 din 21 septembrie 2015 la contractul de locațiune nr. 06/11L din 20 iunie 2011 (vol. I, f.d.137-171).

Prin încheierea din 12 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis acțiunea reconvențională spre examinare concomitent cu acțiunea inițială (vol. I, f.d. 173-176).

Prin hotărârea din 12 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis integral acțiunea inițială înaintată de IMSP Spitalul Clinic Republican și s-a scos de pe rol acțiunea reconvențională depusă de SRL „Clasic Catering” (vol. I, f.d. 230-237-242).

La 01 martie 2018, SRL „Clasic Catering” a declarat apel împotriva hotărârii din 12 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani (vol. I, f.d. 232-233).

Prin decizia din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SRL „Clasic Catering”.

S-a casat integral hotărârea din 12 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a remis cauza spre rejudecare în prima instanță (vol. II, f.d. 115, 116-127).

Prin hotărârea din 15 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 10 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral acțiunea inițială înaintată de IMSP Spitalul Clinic Republican.

S-a constatat nulitatea acordului nr. 1 din 21 septembrie 2015 la contractul de locațiune nr. 06/11L din 20 iunie 2011, încheiat între IMPS Spitalul Clinic Republican și SRL „Clasic Catering”.

S-a constatat rezilierea contractului de locațiune nr. 06/11L din 20 iunie 2011, încheiat între IMPS Spitalul Clinic Republican și SRL „Clasic Catering”.

S-a încasat din contul SRL „Clasic Catering” în beneficiul IMPS Spitalul Clinic Republican suma de 927 947,94 de lei cu titlu de datorie în temeiul contractului de locațiune nr. 06/11L din 20 iunie 2011, acumulată până la 31 decembrie 2016 și suma de 11 883,68 lei cu titlu de penalitate.

S-a evacuat SRL „Clasic Catering” din toate încăperile IMPS Spitalul Clinic Republican date în locațiune în temeiul contractului nr. 06/11L din 20 iunie 2011.

S-a încasat din contul SRL „Clasic Catering” în beneficiul IMPS Spitalul Clinic Republican suma de 22 064,67 de lei, în contul compensării cheltuielilor de plată a taxei de stat și suma de 6 430,27 de lei la bugetul public cu titlu de taxă de stat.

S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Clasic Catering” (vol. III, f.d. 16-17, 28-29, 30-40 recto-verso).

La 31 martie 2021, SRL „Clasic Catering”, reprezentată de avocatul Petru Ursu, a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 15 martie 2021, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă acțiunea inițială (vol. III, f.d. 25-26).

La 14 septembrie 2021, SRL „Clasic Catering”, reprezentată de avocatul Petru Ursu, a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 15 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. III, f.d. 49-57).

Prin încheierea din 17 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat

curs cererii de apel depuse de avocatul Petru Ursu în interesele SRL „Clasic Catering”, acordând apelantului termen de 15 zile din data recepționării încheierii, pentru a depune la Curtea de Apel Chișinău dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 21 371,21 de lei (vol. III, f.d. 58-62).

La 01 noiembrie 2021, SRL „Clasic Catering”, reprezentată de avocatul Petru Ursu, a depus cerere prin care a invocat că anterior, la 07 septembrie 2018, a achitat taxa de stat și solicită să fie fixată ședință de judecată (vol. III, f.d. 70-71).

Prin încheierea din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea avocatului Petru Ursu în interesele SRL „Clasic Catering” privind scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului.

Repetat nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Petru Ursu în interesele SRL „Clasic Catering” și s-a acordat apelantului SRL „Clasic Catering” termen suplimentar de 15 zile din data recepționării încheierii pentru a depune la Curtea de Apel Chișinău dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 21 371,21 de lei (vol. III, f.d. 74-79).

Potrivit avizului de recepție a corespondenței DS8005821268AS, copia încheierii din 04 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de avocatul Petru Ursu la 19 noiembrie 2021 (vol. III, f.d. 83).

La 29 noiembrie 2021, SRL „Clasic Catering”, reprezentată de avocatul Petru Ursu, a depus la Curtea de Apel Chișinău dovada de plată a taxei de stat în sumă 3 422,98 de lei (vol. III, f.d. 84, 85).

Prin încheierea din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Petru Ursu în interesele SRL „Clasic Catering” împotriva hotărârii din 15 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 10 iunie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură civilă, din motivul că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

S-a restituit depunătorului Elena Ciobanu taxa de stat în cuantum de 3 422,98 de lei achitată la buget la 25 noiembrie 2021, în baza ordinului de încasare a numerarului nr. 57813279 (vol. III, f.d. 86-91).

La 03 ianuarie 2022, SRL „Clasic Catering”, reprezentată de avocatul Petru Ursu, a declarat recurs împotriva încheierilor din 17 septembrie 2021, 04 noiembrie 2021 și 21 decembrie 2021 ale Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a încheierilor recurate, cu soluționarea problemei respective și transmiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre judecarea apelului (vol. III, f.d. 93-97).

Prin decizia din 23 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de SRL „Clasic Catering”, reprezentată de avocatul Petru Ursu și menținute încheierile din 17 septembrie 2021, 04 noiembrie 2021 și 21 decembrie 2021 ale Curții de Apel Chișinău (f.d.120-129, vol. III).

La 25 martie 2022, administratorul SRL „Clasic Catering”, Elena Ciobanu a depus cerere privind repunerea în termenul de achitare a plății taxei de stat, în cuantum de 21 372 lei, pentru examinarea cererii de apel depuse la 31 martie 2021, împotriva hotărârii din 13 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și primirea în procedură a cererii de apel.

Prin încheierea din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de SRL „Clasic Catering” cu privire la repunerea în termenul de achitare a plății taxei de stat, pentru apelul declarat împotriva hotărârii din 15 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 14 iulie 2022, SRL „Clasic Catering”, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalîm a declarat recurs împotriva încheierii din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integral a încheierii contestate, soluționarea prin decizie a problemei respective prin transmiterea cererii de apel spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor formulate și probelor anexate la cererea de repunere în termen, ce confirmă imposibilitatea achitării taxei de stat pentru soluționarea apelului depus în limitele termenul stabilit de instanța de apel.

Instanța de apel a menționat formal că nu au fost aduse argumente relevante și admisibile, or în cererea de repunere a motivat și probat faptul că, indicațiile instanței de apel nu au fost îndeplinite în termenul stabilit din considerentele că, în mod de urgență Cioban Elena a fost nevoită să părăsească Republica Moldova, fiind în orașul Berlin, Germania, la fiica sa, din motivul infectării acesteia cu virusului SARS COVID19 și nu a avut posibilitatea să achite taxa de stat în suma de 21 372 lei. Revenind în țară, la 09 martie 2022, a achitat diferența taxei de stat.

Recurentul a invocat că instanța de apel întru respingerea cererii depuse s-a expus asupra imposibilității prelungirii termenului, însă o astfel de cerere nici nu a înaintat. Astfel, nu a depus nici cerere de prelungire a termenului instituit de legiuitor în ordinea art. 115 din Codul de procedură civilă după cum a indicat Curtea de Apel, dar în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă de repunere în termenul stabilit de instanța de apel.

Recurentul susține că concluzia instanței de apel precum că prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă ar fi aplicabile doar pentru termenii stabiliți de legiuitor, dar nu și pentru termenii stabiliți de instanța de judecată, nu corespunde stării reale de fapt și devine astfel una eronată în măsura în care acest fapt nu rezultă din dispoziția art. 116 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel

Conform articolului 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea în copie a fost expediată recurentului SRL „Clasic Catering” la 17 iunie 2022 (f.d. 153, vol. III), însă la dosar nu s-a regăsit dovada recepționării scrisorii.

În atare circumstanțe, Colegiul consideră ca fiind în termen recursul declarat de SRL „Clasic Catering” la 14 iulie 2022 împotriva încheierii din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de SRL „Clasic Catering” cu privire

la repunerea în termenul de achitare a plății taxei de stat, pentru apelul declarat împotriva hotărârii din 15 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a dispune astfel, instanța de apel a concluzionat că SRL „Clasic Catering” nu a adus argumente relevante și admisibile în justificarea omiterii termenului de achitare a taxei de stat și care ar permite instanței repunerea în termen.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

Potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 116 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (1) că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Subsecvent, alin. (3) și (4) al aceluiași articol statuează că la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Astfel, în sensul art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul procedural poate fi efectuată doar în baza unor temeiuri viabile și întemeiate.

Caracterul temeiniciei motivelor de omitere a termenului procedural reprezentând o condiție *sine qua non* pentru repunerea acestuia. Prin urmare, obligația probării existenței circumstanțelor, care au făcut imposibilă efectuarea de către persoană a anumitor acțiuni procesuale în termenul stabilit, este pusă în sarcina justițiabilului ce solicită repunerea în termenul omis.

La caz, Colegiul atestă corectitudinea soluției instanței de apel de respingere a cererii cu privire la repunerea în termenul de achitare a plății taxei de stat a cererii de apel care a fost deja restituită printr-un act de dispoziție irevocabil, or prin decizia din 23 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost menținută încheierea din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Petru Ursu în interesele SRL „Clasic Catering” împotriva hotărârii din 15 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 10 iunie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură civilă, din motivul că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Drept urmare, în corespundere art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul reiterează că alegațiile recurentului precum că nu a cunoscut despre necesitatea înlăturării neajunsurilor și achitării taxei de stat în cuantum de 21 372

lei, încheierile fiind recepționate doar de avocatul Petru Ursu, cu care a reziliat contractul de acordare a serviciilor juridice pe motiv că a fost dusă în eroare de ultimul, sunt neîntemeiate.

Aici, instanța de recurs notează că în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Astfel, potrivit prevederilor art. 57 pct. 28 din Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 29 ianuarie 2011, avocații sînt obligați să își exercite activitatea cu bună-credință, potrivit uzanțelor oneste, cu respectarea intereselor clienților și a cerințelor concurenței loiale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

De altfel, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că administratorul SRL „Clasic Catering” fiind reprezentat de avocat și cunoscând că a fost înregistrată cererea de apel împotriva hotărârii din 15 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 10 iunie 2021, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de acesta. Cu atît mai mult era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii lui, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar și lipsit de obscuritate.

În contextul prevederilor art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, aceasta nu este decît o sancțiune procedurală, adică o urmare nefavorabilă, stabilită de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii depusă de SRL „Clasic Catering” cu privire la repunerea în termenul de achitare a plății taxei de stat, pentru apelul declarat împotriva hotărârii din 15 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În circumstanțele relatate, Colegiul apreciază critic argumentele recurentului cu referire la faptul că instanța de apel nu a dat apreciere argumentelor invocate și eronat a interpretat prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Clasic Catering”, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalîm.

Se menține încheierea din 25 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Clasic Catering”, intervenient accesoriu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, cu privire la rezilierea contractului de locațiune, anularea acordului adițional, încasarea datoriei și a penalității, evacuarea din încăperile închiriate și, la acțiunea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Clasic Catering” împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic Republican și Ministerului Sănătății al Republicii Moldova cu privire la anularea clauzelor din acordurile adiționale, recalcularea cuantumului chiriei și diminuarea valorii acțiunii inițiale,

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh